מסורת השס

עין משפט נר מצוה

דמר סבר. כל המפסיק בתפלתו אם שהה כדי לגמור כולה חוזר לראש. כדאמרינן גבי ק"ש לקמן בפירקין (דף כד:) ובשהה קא מיפלגי הכא: הא אם שהה אם לא שהה מיבעי ליה. במילתא דרב חסדא ורב המנונא מיבעי ליה לאפלוגי בין שהה לא שהה ומדלא אפליג שמע מינה אפילו בדלא שהה תורה אור

① מר סבר *אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש ומר סבר למקום שפסק? אמר רב אשי האי אם שהה-אם לא שהה מיבעי ליה, *אלא *דכולי עלמא אם שהה כדי לגמור את כולה חוזר לראש *(והתם) בדלא שהה קמיפלגי דמר סבר גברא דחויא הוא ואין ראוי ואין תפלתו תפלה ומר סבר גברא חזיא הוא ותפלתו תפלה. תנו רבנן

② הנצרך לנקביו אל יתפלל ואם התפלל תפלתו תועבה אמר רב זביד ואיתימא רב יהודה לא שנו אלא שאינו יכול לשהות בעצמו אבל אם יכול לשהות בעצמו תפלתו תפלה, ועד כמה? אמר רב ששת 'עד פרסה איכא דמתני לה אמתניתא

③ במה דברים אמורים כשאין יכול לעמוד על עצמו אבל אם יכול לעמוד על עצמו תפלתו תפלה ועד כמה? אמר רב זביד (ג) *עד פרסה. אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן * הנצרך לנקביו הרי זה לא יתפלל משום שנאמר °הכן לקראת אלהיך ישראל ואמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מ"ד °שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך שלא תחטא, ואם תחטא הבא קרבן לפני, וקרוב לשמוע: *(דברי חכמים) אמר רבא הוי קרוב לשמוע דברי חכמים שאם רוצאים מביאים קרבן ועושים תשובה מחת הכסילים [זבח] אל תהי ככסילים שרוצאים ומביאים קרבן ואין עושים תשובה כי אינם יודעים לעשות רע" אי הכי צדיקים נינהו? אלא אל תהי ככסילים שרוצאים ומביאים קרבן ואינם יודעים אם על הטובה הם מביאים אם על הרעה הם מביאים, אמר הקב"ה בין טוב לרע אינן מבחינים והם מביאים קרבן לפני! רב אשי ואיתימא רב

④ בר פפא אמר שמור נקביך בשעה שאתה עומד בתפלה לפני. תנו רבנן *הנכנס לבית הכסא חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ונכנס אמר רב אדא בר רב הונא אמר רב ששת לא שנו אלא בית הכסא קבוע אבל בית הכסא עראי חולץ ונפנה לאלתר וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניחן מפני שעשאו בית הכסא קבוע. איבעיא להו מהו שיכנס אדם בתפילין לבית הכסא קבוע להשתין מים? רבינא שרי רב אדא בר מתנא אסר אתו שיילוה לרבא אמר להו אסור חיישינן שמא יפנה בהן ואמרי לה שמא יפיח בהן, תניא אידך הנכנס לבית הכסא קבוע חולץ תפיליו ברחוק ד' אמות ומניחן בחלון הסמוך לרשות הרבים ונכנס, וכשהוא יוצא מרחיק ד' אמות ומניחן דברי בית שמאי ובית הלל אומרים אוחזן בידו ונכנס, ר"ע אומר אוחזן בבגדו ונכנס, בבגדו ס"ד! זימנין מישתלי להו ונפלי! אלא אימא אוחזן בבגדו ובידו ונכנס, ומניחם בחורין הסמוכים לבית הכסא [ח] ולא יניחם בחורין הסמוכים לרשות הרבים שמא יטלו אותם עוברי דרכים ויבא לידי חשד-ומעשה בתלמיד אחד שהניח תפיליו בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה "ראו מה נתן לי פלוני בשכרי, כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת, באותה שעה התקינו "שיהא אוחזן בבגדו ובידו ונכנס תנו רבנן בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עוברים ונוטלין אותן התקינו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקינו שיהא אוחזן בידו ונכנס אמר רבי מאשא בר בריה דריב"ל הלכה °גוללן כמין ספר ואוחזן בימינו כנגד לבו אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ובלבד שלא תהא רצועה יוצאת מתחת ידו טפח אמר רבי יעקב בר אחא אמר רבי זירא לא שנו אלא שיש שהות ביום ללבשן אבל אין שהות ביום ללבשן עושה להן כמין כיס טפח ומניחן *אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ביום גוללן כמין ספר ומניחן בידו כנגד לבו ובלילה עושה להן כמין כיס טפח ומניחן, אמר אביי לא שנו אלא בכלי שהוא כליון אבל בכלי שאינו כליון אפילו פחות מטפח, אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי תדע שהרי פכין קטנים מצילין באהל המת ואמר רבה בר בר חנה כי הוה אזלינן בתריה דרבי יוחנן כי הוה בעי למיעל לבית הכסא כי הוה נקיט ספרא דאגדתא הוה יהיב לן, כי הוה נקיט תפילין לא הוה יהיב לן אמר הואיל ושרונהו רבנן

נגמרן

[נקמן כד: ר"ה לד:]

[ע"ל כב: תוס' ד"ה אלא]

הגא

תוספתא פ"ב

[טשת הדפוס וע' הטפסת בעין יעקב]

שבת סב.

חיישינן שמא יפנה בהן ואסור. ודוקא בבית הכסא קבוע חיישינן שמא יפנה בהן אבל בבית הכסא עראי שחין רגילים לפנות שם מותר להשתין בהן ולא חיישינן שמא יפנה בהן והא דתניא לקמן "לא ישתין בהן אפילו בבית הכסא עראי" הייט דוקא בשאוחזן בידו ישפשף בהן הגיעות אם יפלו מים על רגליו לו יגע באמה:

שהרי פכין קטנים מצילין באהל המת. ועל כרחך מטעם חויל הוא דאלי לית בהו אויר בלע לא היו מצילין דהוי כמו אוכלין שנבלן במים °שמקבלין טומאה באהל המת:

דברים

נוטאו הנצרך לנקביו אל יתפלל בדברי תורה אינו מתפלל

מהרי"ל

מאירות מן ר"ראשון בר נחמני אחר ר"יונתן

רב נסים גאון

פכין קטנים מצילין באהל המת. עיקרה בטיפרי (פרכה מקה) וכל כלי פתוח בכלי חרש הכתוב מדבר מה ת"ל פתוח ואפילו כל שהוא (והוא"ל הוא) [הוא] מבא באהל המת לפיכך אם יהיה מוקף בצמיד פתיל מציל על מה שבתוכו כדמפרש התם נמי וכל כלי פתוח מיכן אמרו כלים מצילין בצמיד פתיל באהל המת ואמרו עוד מטמא הוא אין ת"ל הוא אלא הוא שיציל על עצמו ובשבת בס' אמר רבי עקיבא (דף סד) ובבבא קמא בס' ביצד הרגל מועדת (דף כה) נרסי' תניא מפץ במת מנין ת"ל הוא והה פכין קטנים שמהרין בזב טמאין במת:

מהרנ"ף

ג"ל מ"ר מאיר הנתת מן תנין מעיר מנכנס הכסא

[בר בריה כ"ל ולא בבלנות פ' בת וכן איתא לקמן כד:]

הגהות הב"ח

(ג) גמ' איכא דמתני לה במתניתא וכו' אמר רב זביד אמר רב יהודה עד פרסה:

מהרנ"ף

מאירות מן ר"ראשון בר בחיבור הקטורות מתנין הכסא

גליון השס

תוס' ד"ה אסרי וכו' שמקבלין טומאה באהל המת. כדאיתא בנגעים דף ג ע"א:

נח א מיי' פ"ד מה' אבל הלכה ט"ו סמג עשין יפ טור ש"ע יו"ד סימן קד סעיף ה:

נט ב ג מיי' שם פ"ו מה' אבל הלכה ט"ו סמג שם טור ש"ע יו"ד סימן לב סעיף ג:

ס ד מיי' וסמג שם טור ש"ע שם סעיף ג:

סא ה ו מיי' פ"ד מה' אבל תפילין הלכה יז סמג עשין כב טור ש"ע יו"ד סימן מג סעיף ה [רב אלפס כאן וכאן תפילין דף עה]:

סב ז מיי' וסמג שם טור ש"ע שם סעיף ג: [ח מיי' שם]:

סג ח ט י מיי' וסמג שם טור ש"ע שם סעיף ה:

סד כ ל מיי' פ"ד מה' אבל הלכה יא סמג שם טור ש"ע שם סעיף ו:

נוטאו הנצרך לנקביו אל יתפלל בדברי תורה אינו מתפלל

מהרנ"ף

מאירות מן ר"ראשון בר נחמני אחר ר"יונתן

נגמרן

[ע"ל ד"ה אלא]

[ע"ל ד"ה אלא]

[ע"ל ד"ה אלא]